

INTERVIEW Anne-Marie Sikking

'Je moet mensen de Leidse rrrr juist niet afleren'

Ze heeft haar hele leven al 'iets' met kinderen en die liefde is wederzijds. Logopediste Anne-Marie Sikking (53) helpt vanuit haar drie praktijken kinderen met spraak-, taal-, eet- en drinkproblemen, maar ook ouderen met bijvoorbeeld afasie. In dertig jaar kwam de 'halve' regio bij haar langs in Leiden of Warmond.

Terug naar Warmond

„Ik ben geboren en getogen in Warmond. Mijn ouders hadden daar een winkel in huishoudelijke artikelen.

Tussen m'n 18e en 30ste heb ik in Leiden gewoond, maar toen er kinderen kwamen, dacht ik: hoe fijn als ze in een kleinschalig dorp wonen waar ze zelf op de fiets overal naartoe kunnen? Daarom zijn mijn man en ik teruggegaan. Haha, we zijn in die tijd nog prins en prinses carnaval geweest, ik dacht: dan kom je er weer een beetje in.”

Klik met kinderen

„Mijn hele leven ben ik al gek op mensen en vooral op kinderen. Op de een of andere manier heb ik ook een enorme aantrekkingskracht op ze. Als ik op het strand zit, heb ik in no time een hele klik met kinderen op mijn handdoek. Loop ik in de supermarkt, dan heb ik meteen contact met kleintjes die op de arm van hun ouders zitten. Heel grappig, mijn dochter Jette heeft dat ook. Zet ons in een vliegtuig waar tien kinderen in zitten en er zitten er meteen twee bij ons op schoot. Mijn man noemt ons weleens de rattenvangers van Hamelen. Ik heb in Warmond elf jaar de kindervakantieweek georganiseerd, ook een teken dat ik graag iets doe wat kind-gerelateerd is.

i

Paspoort

Naam: Anne-Marie Sikking
Leeftijd: 53 jaar
Woonplaats: Warmond (geboren en getogen)
Opleiding: opleiding Logopedie in Leiden
Beroep: logopediste, praktijkhoudster van Logopediepraktijk Anne-Marie Sikking, met twee vestigingen in Leiden en een in Warmond
Onderscheiding: Zilveren Barensteel gemeente Warmond
Maatschappelijk: voorzitter Regionaal Platform Logopedie; oud-voorzitter Stichting Kindervakantiewerk Warmond
Burgerlijke staat: getrouwd met Hein Buijs, dochters Jette (25) en Fiene (21), zoon Daaf (18)

Vandaar ook de keuze voor logopedie. Ik wist niet precies wat een logopedist deed, maar toen ik gevoelsmatig voor de opleiding koos, vond ik die meteen boeiend. Mijn drijfveer was de omgang met mensen en ze een stapje verder te helpen.”

Eigen praktijk

„Ik wist al wel snel dat ik een eigen praktijk wilde. De meeste logopedisten hadden in die tijd een praktijk aan huis, ze werden betiteld als 'spraakjuffen'. Ik wilde vanuit een gezondheidscentrum werken, met goed onderzoeksmateriaal en met een bepaalde uitstraling waardoor je ons vak uit de huiskamersfeer haalt.

In het begin dacht ik: ik ga dit werk een jaar of tien doen, daarna stort ik me op wat anders, want er is zoveel dat me interesseert. Maar nu ik dertig jaar verder ben, vind ik het nog steeds superleuk, er is iedere keer weer verdieping en afwisseling. Het ene moment werk je met een kind met het syndroom van Down, dan weer met een ouder iemand die afasie heeft, moeite met schrijven, lezen en spreken, bijvoorbeeld na een hersenbloeding. Eet-, drink- en spraakproblematiek: het hangt allemaal aan elkaar.”

Zuigreflex

„Het vak is door de jaren heen enorm gegroeid en geprofessionaliseerd. Zelf ben ik me gaan specialiseren in preverbaal, de hulp aan ouders van baby's die te vroeg geboren zijn of met wie anatomisch iets mis is, waardoor ze niet goed leren drinken. Ze moeten leren slikken. Het lijkt allemaal zo vanzelfsprekend dat een baby een zuigreflex heeft en een ouder kind een boterham eet, maar dat is het helemaal niet. Neem dat kleine baby'tje met een mondje dat motorisch nog niet rijp is. Dan wordt zuigen lastig. En als het zich een keer heeft verslikt, durft het niet meer.

Wat ik dan doe: de voeding druppeltje voor druppeltje, bijvoorbeeld met een spuitje, in de mond doen. De prikkelverwerking in het mondje begeleiden in smaken en textuur. De volgende stap is soms om ze te leren spreken.”

Mobieltjes, zucht

„Kinderen leren praten doordat jij als ouder het voorbeeld geeft. Het is niet meer vanzelfsprekend dat ouders met hun baby's of kleine kinderen praten, bijvoorbeeld als ze de borst of fles geven. Het grote manco tegenwoordig is dat mobieltje, waar ouders continu op zitten. Dat belemmert het spreken met elkaar. Zó jammer. Het is wat kort door de bocht om te zeggen dat door de mobiele telefoon ouders minder met hun kinderen communiceren, maar toch...

Ik merk ook dat de afgelopen twee jaar door corona de hele jonge gezinnen best geïsoleerd zijn geweest. Doordat ze amper interactie hadden met anderen, is een verarming ontstaan in het aanbod van taal. Als je stress hebt – bijvoorbeeld door corona – raak je sowieso meer in jezelf gekoerd en ga je minder praten.”

'Zet ze voor de tv'

„Het helpt zeker niet om kinderen voor de tv te zetten of ze een iPad in handen te geven. Van filmpjes op tv leer je niet praten, net zomin als dat je leert fietsen door naar de Tour de France te kijken. Het kind leert er niet door hoe het terug moet praten, er is geen wederkerigheid, geen dialoog. Waar ik ook altijd op hamer: op de tijd die je voor elkaar neemt. Eet je gezamenlijk aan tafel, of loop je je kind 'dat toch niks lust' door de kamer achterna met een paar hapjes?”

Onzekere ouders

Van nature zijn wij mensen grazers. We eten tot we genoeg hebben.

Anne-Marie Sikking: „Kinderen leren praten doordat jij als ouder het voorbeeld geeft. Het helpt zeker niet om ze voor de tv of achter de iPad te zetten.”

FOTO HIELCO KUIPERS

Mobieltje niet pikken s.v.p.

Anne-Marie Sikking is een goedlachse, stralende verschijning. Ze zit dertig jaar in het vak, waarvan 25 jaar met eigen logopediepraktijken aan de Leidse Vondellaan, in De Kooi en in 't Trefpunt in haar woonplaats Warmond. Ze heeft een van de grootste praktijken van de regio – en tot haar grote spijt een wachttijst van zes, zeven maanden. Sikking praat bezielend over de manier waarop ze kinderen (en ouderen) met spraak- of taalproblemen of afwijkende mondgewoonten helpt. Haar cliënten zijn 'tussen de 0 en de 100 jaar'.

Miep Smitsloo miepsmitsloo@planet.nl

Denk: volwassenen met stemproblemen door Parkinson, afasie (na een beroerte of hoofdletsel), langdurige spierziekten en gevolgen van covid. Taalontwikkelingsstoornissen zijn complex en langdurig. Ter illustratie pakt ze haar mobieltje, en laat een voorbeeld zien van een belemmerde tongriem. Ouders sturen haar soms filmpjes van het eet- en drinkproces. Zo kan Sikking ze zelfs in het weekend steunen en tips geven. Lachend: „Ze moeten mijn mobieltje niet pikken, want dan weten ze niet wat ze zien.”

Door corona en het mobieltje is een verarming ontstaan in de taal

ben. Als ouders hun baby flesvoeding geven, raken ze vaak gefixeerd op de hoeveelheid. Laat de baby zo centiliter staan, en het gaat van vlak daarna huilen, dan denken ze: zij je wel, hij heeft niet genoeg. Maar ook dat kindje pakt wat het nodig heeft, niet meer. En huilen is lang niet altijd een teken dat het honger heeft. Huilen, eten en slapen: het is alles wat een baby kan. Wij als ouders willen dat ons kind 100 procent van de tijd een gelukkig indruk maakt. Moeders lopen soms urenlang met hun baby op de arm om het in slaap te wiegen. Ik probeer niet boven, maar naast ze te gaan staan. Probeer uit te leggen dat, als jij een bepaald gedrag

vertoont, zoals dat hele dagen wiegen, is een bepaalde reactie uitlokt: het kind slaapt niet meer in z'n eentje. Ouders zijn soms onzeker, ook omdat ze van alles op Google opzoeken als het kind niet in de pas loopt. Dat je je laat informeren is prima, maar er staat ook veel onzin op internet. Ouders van nu zouden veel meer naar hun eigen gevoel moeten luisteren. Ik zeg vaak: ik zie je kind maar een of twee keer per week, jij de hele dag, jij bent de specialist!”

Wachttijsten

„Helaas heb ik in de praktijk een wachttijst van zes, zeven maanden, behalve voor preverbaal logopedie, de noodzakelijke zorg. Het is niet aan te slepen. Op drie locaties werken we met negen logopedisten. Het is helemaal nooit mijn bedoeling geweest om zo ontzettend groot te worden. Dat is ontstaan doordat veel mensen graag bij ons komen. Haha, ik heb een reclamebord hangen in zwembad Poelmeer, alleen omdat ik wil dat zwembaden blijven bestaan, ik zit eerlijk gezegd helemaal niet op nog meer cliënten te wachten.”

Platform

„Er is op ons vakgebied veel regel-

zucht. Ziektekostenverzekeraars bepalen tegenwoordig hoe hoog ons tarief mag zijn. Dat is absoluut niet kostendekkend. Je bent veel indirecte tijd kwijt aan overleggen met school, kindertarts enzovoort. Met een aantal enthousiaste logopedisten hebben we in 2016 een regionaal platform opgezet, waar ik voorzitter van ben. Dat hebben we gedaan om meer body te hebben en de krachten te bundelen met andere groepen paramedici. Zo zijn we actief betrokken bij het maken van beleid tegen de beleidsmakers, want als paramedici willen we niet het lulletje rozenwater zijn.”

Leidse rrrr: aflerijven

„De Leidse rrrr, die moet je mensen juist niet afleren. Hoe authentiek is die? Er meldde zich eens een moeder die via de school van haar kind te horen had gekregen dat het die rollende rrrr moest afleren. Ik heb een keer naar het kind geluisterd en tegen die moeder gezegd: als hij later ceo van een groot bedrijf wordt en dat Leidse accent daar niet wordt getolereerd, dan kom je maar terug.

Dat Leids werkt aanstekelijk, ook bij mij. Ik spiegel me altijd aan degene die tegenover me zit. Heb ik een echte Mary Servaes (de uit

Leiden afkomstige Zangeres zondere Naam) voor me, dan ga ik ook lekker Leids praten, lekker meezingen.”

Thuisfront

„Wat nou zo leuk is: mijn dochter Jette is ook logopediste geworden. Bijzonder. Heel leuk om samen over ons vak te praten, ik inmiddels heel erg als praktijkmens, zij nog van de boeken. Hoe mooi zou het zijn als ze te zijner tijd mijn praktijk zou overnemen? Dat we daarvoor nog een aantal jaren kunnen samenwerken?”

Mijn man is trots op wat ik doe. Hij heeft altijd minder gewerkt, het hoofdkomen komt van mij. Hein was veel vaker thuis bij de kinderen, dat hebben we toen zo afgesproken. Hij rijdt weleens in mijn auto. Als iemand dan zegt: mooie auto, zegt hij meteen: die is van mijn vrouw hoor. Daar zit hij totaal niet mee. We zijn een goed team.”

Tegenslagen

„Mijn schoonouders zijn al overleden en vorig jaar overleed mijn vader vrij onverwacht. Hij was oersterk en vol energie, maar tegen alvlesklierkanker is geen kruid gewassen. Ik mis hem natuurlijk. We gingen vaak een broodje eten,

hij gaf me zakelijk veel steun. Mijn man heeft een aantal jaren een restaurant gehad, De Zon in Warmond. Dan rende ik zo vanuit de praktijk naar het restaurant, de bediening in. Dat was niet vol te houden. Met pijn in ons hart zijn we met dat restaurant gestopt. Mijn man zat daarna in de botenhandel, maar sinds corona heeft hij veel minder werk. Hij vervoert nu gehandicapte kinderen. Dat doet hij opgewekt en blijmoedig, hij vindt het maatschappelijk nuttig werk.”

Geen somber type

„Ik ben geen somber type, ik probeer altijd naar de mogelijkheden te kijken. En ik wéét dat de problemen die ik nu heb, volgend jaar vast weer over zijn. Dat we het altijd wel zullen redden. Ik vraag mezelf weleens af: Anne-Marie, waarom heb je drie praktijken? Ben je zo ambitieus, of wil je alleen zoveel mogelijk mensen helpen? Je zou toch ook als eenpitter verder kunnen? Aan de andere kant is het zo bevredigend om met jonge mensen te werken, te sparren met mijn collega's en te weten dat zij weer kunnen leren van mijn ervaring. Want ik heb in dertig jaar zoveel gezien dat er weinig is wat ik nog niet heb gezien.”